

УДК 336.71:73
JEL O52, O31, P43, P45

З. М. Руденко

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансів, банківської справи і страхування
Львівського інституту ДВНЗ «Університет банківської справи»
email: zoryanarudenko@gmail.com
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5422-9850>

ВПЛИВ РОЗВИТКУ ФІНТЕХ НА БАНКІВСЬКИЙ РИНОК В УКРАЇНІ

Проаналізовано створення і розвиток ФінТех за кордоном і в Україні. Зазначено основні фактори, які сприяли виникненню і розвитку ФінТех, серед яких: розвиток технологій та інновацій, збільшення трудової міграції та пошук альтернативних шляхів фінансування малого і середнього бізнесу. Окремо зазначено фактори, котрі унікальні для України та які в поєднанні з розвинутою інфраструктурою сприяють розвитку ФінТех: інфраструктура, правове і регуляторне середовище, доступ до капіталу та інвестицій, кваліфікація. Розглянуто та надано характеристику напрямкам діяльності ФінТех-компаній: управління особистими фінансами, платежі, маркетплейси (кредитування), інвестиційні платформи, колективне фінансування (краудфандинг), безпека, B2B фінтех, грошові перекази, аналіз великих даних (Big Data), regTech, insureTech, штучний інтелект, необанки (банки-челенджерси), криптовалюти, блокчейн. Також вказано тенденції розвитку ФінТехгалузі в Україні та позитивні фактори впровадження нових фінансових послуг і продуктів. Здійснено опис співпраці ФінТех із банківськими установами, зокрема в частині правового регулювання та пруденційного нагляду центральним банком країни.

Ключові слова: ФінТех, ФінТех-компанії, банківські установи, платежі, кредитування, банківські технології.

Rudenko Z. EFFECT OF FINTECH DEVELOPMENT ON BANKING MARKET IN UKRAINE

FinTech (financial technology) is experiencing a world of rapid development. During the last three years, FinTech is also developing in Ukraine, where 80 companies are currently active in the market. Among them there are both startups and more mature service providers. In connection with this typical banking operations to which accustomed customers bank lose its significance. The financial services market requires the provision of innovative products that require digital connectivity and synchronization with smartphones and mobile client applications in the digital era. Therefore, banking institutions can not always compete with FinTech companies, and the latter having client bases can not meet their own capacity. Therefore, the effect of interaction between banking institutions and FinTech is considered and analyzed in this article. Financial technology is a term that is far from new, but only in recent years, this activity began to emerge from the banking world and gain the characteristics of a separate industry. FinTech is a company that uses the latest developments in the area of mobile payments, online lending, digital instant messaging and other breakthrough technologies in building its own business model. The main factors of the emergence and development of FinTech are: the development of technology and innovation, increased labor migration and the search for alternative ways of financing small and medium businesses. FinTech today offers the following services: payment solutions and merchant services, internet banking and P2P lending, international money transfers, investment management and private banking, processing and organization of large volumes of information – Big data. Factors that are unique to Ukraine and in combination with developed infrastructure contribute to the development of FinTech: infrastructure, legal and regulatory environment, access to capital and investment, qualifications. Among the trends of the FinTech industry in Ukraine are: market demand, technology trust and proper legal regulation. Powerful infrastructure in the form of high penetration of mobile communication and smartphones in combination with well-educated and technologically competent people will help accelerate the development of FinTech, as well as an opportunity for banks to find innovative solutions for startups to increase investment and attract customers, and international venture funds – bargain deals.

Keywords: FinTech, Fintech companies, banking institutions, payments, lending, banking technologies.

Постановка проблеми. Банківська система є основою економіки будь-якої країни і її чекають значні зміни. Конкуренція різко посилиться, виникнуть нові фінансово-інформаційні продукти, з'являться фінансові радники, що володіють потужним штучним інтелектом. У зв'язку з цим типові банківські операції, до яких звикли клієнти банку, втрачають свою значимість. Розвиток інформаційних технологій призвів до появи нового покоління фінансових компаній, які кардинально змінюють традиційні фінансові послуги,

включаючи мобільні платежі, грошові перекази, кредити та управління активами.

Аналіз останніх досліджень. Над дослідженням сутності та розвитку фінансових технологій у зарубіжній і вітчизняній літературі працювало багато науковців, серед яких: О. Васюренко, С. Гошал, Д. Дранове, М. Міллер, Х. Мінські, Ф. Мишкін, Р. Мергтон.

Метою статті є дослідження розвитку ФінТех за кордоном і в Україні, а також аналіз їхньої діяльності та вплив на банківську систему.

Основні результати дослідження. Сьогодні стає тенденцією, що найбільші банки США і Європи скорочують мережу своїх відділень, усвідомлюючи, що в них з'явився серйозний конкурент. Такі кредитні установи купують частки у ФінТех-компаніях і створюють власні онлайнів організації.

Фінансові технології, або ФінТех (англ. *FinTech*), – термін, який далеко не новий, проте лише в останні роки ця діяльність почала виходити зі світу банкіngu і набувати рис окремої індустрії. Після світової фінансової кризи 2008 року банки всіх країн були змушені адаптуватися до нового світу. Регулятори посилили вимоги до капіталу банків, запровадили нові стандарти управління ризиками і суворіші вимоги до виконання процедур KYC (Know Your Customer – процедура ідентифікації клієнтів, яка відома як «Знай свого клієнта») та AML (Anti Money Laundering – процедура протидії відмиванню грошей).

Основними факторами виникнення і розвитку ФінТех є [1]:

- розвиток технологій та інновацій, зокрема, Інтернет став поширеним явищем;
- з'явилися і набувають популярності смартфони та мобільні додатки, навіть у країнах, що розвиваються;
- поширюються швидкими темпами соціальні мережі;
- технологічні компанії «великої п'ятірки» (Amazon, Facebook, Google, Apple, Microsoft) розробили інноваційні продукти і послуги, які формують нові стандарти якості, швидкості та зручності для споживачів;
- збільшилась трудова міграція і, відповідно, зросли обсяги грошових переказів рідним;
- малий і середній бізнес почав шукати альтернативні шляхи для фінансування своєї діяльності;
- приватні інвестори, які раніше займалися об'єктами нерухомості, почали шукати нові напрями для заробітку.

З появою нових технологій орієнтація банків на внутрішні процеси внаслідок кризи 2008 року і бажання користувачів експериментувати з цифровими послугами стали причинами виникнення та зростання нових ФінТех-компаній. Отже, ФінТех-компанії використовують у побудову своєї роботи новітні розробки у сфері мобільних платежів, онлайн-кредитування, цифрових миттєвих переказів та інші прогресивні технології. Організації, побудовані за такими моделями, перебувають на вістрі новітніх технологій і, зазвичай, пропонують свої послуги виключно через мережу «Інтернет». Мережева модель цього бізнесу дозволяє:

- отримати нові джерела фінансування малому та середньому бізнесу і значно знизити витрати;
- збільшити доступність для всіх категорій населення до фінансових продуктів;
- задовольнити потреби клієнта з максимальною повнотою в найкоротші терміни.

Економія дає можливість пропонувати клієнтам фінансові продукти на дуже вигідних умовах, зокрема через спеціальні програми для смартфонів, які враховують індивідуальні переваги користувача. Так, ФінТех-компанії на сьогодні пропонують такі послуги:

- платіжні рішення і мерчант-послуги.
- Інтернет-банкінг і P2P-кредитування;
- міжнародні грошові перекази;
- інвестиційний менеджмент і private banking;
- обробка та організація великих обсягів інформації – Big Data.

Компанії, зайняті в зазначеній індустрії, можна умовно поділити на стартапи, які надають технічні рішення для існуючих фінансових компаній та які працюють безпосередньо зі споживачами фінансових послуг. За напрямками діяльності розподіляють категорії ФінТех-компаній (табл. 1). Слід зазначити, що станом на середину 2017 року обсяг інвестицій в індустрію ФінТех перевищив 8,4 млрд дол. США, а у світі серед ФінТех-компаній уже з'явилися компанії вартістю більше ніж 1 млрд дол. США [2].

Таблиця 1

Категорії ФінТех-компаній

№ пор.	Напрямок діяльності	Характеристика
1	Управління особистими фінансами	Мобільні і десктопні програми, що дозволяють стежити за рухами особистих коштів, отримувати докладні звіти і припущення про майбутні витрати на основі предиктивного аналізу
2	Платежі	Цей тренд включає платіжні термінали, безконтактні та мобільні платежі, QR-платежі, електронні та цифрові гаманці, а також криптовалюти
3	Маркетплейси (кредитування)	Розвиток небанківських послуг кредитування дозволив надавати кредити клієнтам через посередницькі цифрові платформи, які поєднують кредиторів із позичальниками, з використанням власних коштів таких платформ або ж прямим кредитуванням між учасниками. <i>Модель прямого кредитування у форматі P2P-кредитування допомагає позичальникам отримати фінансування від приватних або інституційних інвесторів.</i> <i>Модель онлайн балансового кредитування – платформи мають власні кредитні портфелі та збирають свій відсоток упродовж «життя» такого портфеля. Найчастіше такі платформи фокусуються на спеціалізованих ринкових нішах, наприклад, видають готівку торговцям або кредитують точки продажу. Є також певна підгрупа в цьому сегменті – це компанії, які обробляють платежі торговців малого бізнесу і використовують дані про їхні торговельні обсяги операцій для авансового фінансування цих торговців</i>
4	Інвестиційні платформи	Передбачає автоматизоване і доступне інвестування для роздрібних інвесторів. Роботизація та предиктивний аналіз на основі великих даних є послугами, за які інвестори готові платити чималі гроші, замість гри у випадковість. Мобільна ж доступність до портфеля приваблює навіть людей, які ніколи не брали участь в інвестуванні

№ пор.	Напрямок діяльності	Характеристика
5	Колективне фінансування (краудфандинг)	Досі найбільш популярними майданчиками для отримання венчурного фінансування залишаються Kickstarter і Indiegogo. Однак ринок відкритий для нових ідей, і безліч компаній пропонують свої рішення, що дозволяють інвесторам і стартаперам знайти один одного
6	Безпека	Компанії в цій сфері надають свій сервіс для банківських установ, спрощуючи та автоматизуючи питання аутентифікації клієнтів і розробляючи заходи боротьби із шахрайством
7	B2B ФінТех	Окремий напрямок ФінТеху, що розв'язує проблеми розрахунків і обміну даними в бізнесі. Останнім перспективним трендом цієї діяльності є розробка смарт-контрактів на основі блокчейну
8	Грошові перекази	На відміну від стартапів у сфері платежів, компанії цього напрямку працюють над інноваціями, що дозволяють переказ грошових коштів без участі банківських установ. Зазвичай, технологія передбачає просту і зрозумілу мобільну платформу і використання альтернативних підходів до аутентифікації клієнтів (наприклад, через соціальні мережі)
9	Аналіз великих даних (Big Data)	Набір методів та засобів опрацювання структурованих і неструктурованих різнотипних динамічних даних великих обсягів з метою їх аналізу та використання для підтримки ухвалення рішень
10	RegTech	Унікальний і зовсім невідомий в Україні напрямок інновацій, що дозволяє швидко й автоматизовано адаптувати бізнес до змін законодавства та умов ринку. Є частиною напрямку LegalTech та InsureTech
11	InsureTech	Передбачає автоматизовані страхові продукти, мобільні додатки, взаємодію на рівні інтернету речей, P2P-страхування, автоматизацію регресних виплат
12	Штучний інтелект	Представлений «слабкою» формою штучного інтелекту через роботу роботів, чат-ботів і навіть роботизованих персональних консультантів. «Розумна» система може одночасно проаналізувати великий масив даних, щоб з упевненістю ухвалити рішення, чи притаманна цьому клієнтові така поведінка й такі операції або платежі. <i>Найпоширеніше</i> використання штучного інтелекту у ФінТех-проектах – управління фінансами. Штучний інтелект забезпечує розпізнавання мови та текстів, здатен ухвалювати рішення в заданому алгоритмі, виконувати переклад на різні мови. Виникнення чат-бот інструментів для повідомлень краще персоналізує фінансову грамотність і може сприяти поліпшенню фінансового здоров'я в тих додатках, які люди вже використовують кожного дня
13	Необанки (банки-челенджери)	Унікальні рішення у сфері банківського сервісу без відділень можуть легко обійти класичні банківські установи. Недолік цього типу – це брак нормативного регулювання і довіри клієнтів до них
14	Криптовалюти	До ФінТех-стартапів у сфері криптовалют відносять криптобіржі, обмінники, майнінгові компанії, інвестиційні та ICO-майданчики
15	Блокчейн	Завдяки блокчейн-технології можна позбутися від участі у фінансових операціях третіх сторін, можна зберігати і передавати кошти одне одному без участі банку, адже в системі блокчейн успішно реалізована можливість підтвердження автентичності особистості, реєстрації угод і укладення контрактів. Також децентралізовані платформи можуть застосовуватися для управління запасами і активами, управління транспортними та логістичними процесами; трейдингу; відстеження походження товарів і матеріалів; оптимізації ідентифікації постачальників, підписання закупівельних договорів, аудиту та відстеження трансакцій

Власна розробка за [1; 4; 5].

Рис. 1. Глобальні інвестиції у ФінТех-компанії у 2017 році

Джерело: [3].

Як видно з рис. 1, у структурі глобальних інвестицій у ФінТех-компанії 2017 року найбільший обсяг інвестицій одержали такі сектори, як: платежі, кредитування і банківські технології:

- платежі – Ant Financial, Stripe, Mozido, Klarna, Transferwise;
- кредитування – SoFi, Kabbage, Lufax, Prosper, Funding Circle.

В Україні, як і в усьому світі, еволюція ФінТех відбувалася спочатку у відповідь на банківську кризу 2008–2009 років, а потім у результаті кризи 2013–2014 років. Тому, в Україні ФінТех перебуває на етапі зародження і налічує більше ніж 80 компаній із різним ступенем зрілості. Є кілька факторів, котрі унікальні для України, і в поєднанні з розвинутою інфраструктурою сприяють розвитку ФінТех [1].

– Інфраструктура. Проникнення Інтернету в Україні продовжує стрімко зростати між 2008–2017 роками, та Інтернет став доступним більшості населення.

БАНКІВСЬКА СПРАВА

Тільки 24% дорослого населення 2008 року мало доступ до Інтернету, тоді як 2017-го показник зріс до 63%.

– Правове і регуляторне середовище. Поліпшується середовище для підтримки ФінТех та інших стартапів, ухвалено низку нормативно-правових актів, які регламентують це питання.

– Доступ до капіталу та інвестицій. Українська влада регулярно проголошує підтримку іноземних інвестицій. У цілому, з регуляторного погляду, започаткування і ведення бізнесу в Україні для іноземних інвесторів не відрізняється від умов ведення бізнесу для вітчизняних інвесторів.

– Кваліфікація. Україна зберігає високі стандарти освіти, особливо в математиці та точних науках, а талановиті спеціалісти у сфері ІТ підтримують глобальну індустрію ФінТех.

Серед тенденцій розвитку ФінТех-галузі в Україні є: попит ринку, довіра до технології та належне правове регулювання [6].

Попит на ринку і довіра до технологій зростає, оскільки ера цифрових носіїв і послуг тільки посилюється. Свідченням цього є розширене використання смартфонів і посилення ролі соціальних мереж. Так, світові тенденції прямують до того, що смартфон може бути єдиним центром, який пов'язує всі фінанси споживача і його життєві потреби, а соціальна мережа Facebook запустила сервіс мікроплатежів за допомогою Facebook Messenger, при цьому деякі банки вже зараз запроваджують практику вивчення профілю клієнта для цілей установлення кредитних лімітів.

Децентралізація даних і однорангові мережі також спонукають до збільшення попиту фінансових послуг. Протокол блокчейн показав нам усі можливості та переваги децентралізованого реєстру і навіть поступово підштовхує до цілком нової моделі роботи Інтернету. Відмова від центральних серверів з обробки даних та датацентрів і перехід до розподілення потужностей між усіма учасниками мережі суттєво змінює, у тому числі, й ринок фінансових послуг. Зниження вартості і посилення швидкості грошових трансакцій, кредитування P2P (без участі банківської установи), розподілене зберігання і торгівля цінними паперами, смарт-контракти в торговому фінансуванні – це лише невеликий перелік можливостей платформи розподіленого реєстру.

Поява криптоактивів показала бажання людей мати в запасі альтернативні способи розрахунків між собою, а використання штучного інтелекту займе домінуюче становище у структурах фронт-офісів фінансових установ.

Одним із найбільших викликів для розвитку ФінТех-стартапу на нинішній день як за кордоном, так і в Україні залишається питання відкриття баз даних клієнтів. Цьому сприяє й завершення імплементації платіжної директиви PSD2 в Європі, де однією з основних вимог нового законодавства до банків є відкриття своїх даних третім сторонам з метою створення нових продуктів і встановлення рівних умов для всіх учасників платіжного ринку. Переваги для учасників надання фінансових послуг очевидні – вони отримують

доступ до величезних масивів інформації, якою володіють банки, а також можуть використовувати її для створення додатково сервісу для клієнтів. Проте свої переваги при цьому отримують і банківські установи, це зокрема [7]:

1. Поява нових рішень завдяки підключенню ком'юніті розробників.
2. Більш широкий аналіз ринку інновацій.
3. Поліпшення клієнтського досвіду за рахунок зручного доступу до фінансових послуг у відповідних для них каналах.
4. Нові джерела прибутку для банку – фінансові установи зможуть продавати свої дані як послугу або стягувати зі сторонніх провайдерів визначену плату за підключення до інтерфейсів банку.
5. Зниження витрат на ІТ-розробку всередині банку за рахунок підключення сторонніх провайдерів.

Щодо належного правого регулювання, то поява нових бізнес-моделей ФінТех становить усе більший виклик діючим банкам. Банківські стандарти і наглядові очікування повинні бути адаптованими до нових інновацій, при цьому зберігаючи належні пруденційні стандарти. На цьому тлі Базельський комітет з банківського нагляду випустив консультативний документ і визначив 10 ключових спостережень та відповідних рекомендацій щодо таких питань нагляду для розгляду банками і банківськими наглядовими органами [8]:

- загальна потреба забезпечити безпеку, надійність і високі стандарти відповідності, не заважаючи корисним інноваціям у банківському секторі;
- основні ризики для банків, пов'язані з розробкою ФінТех, включаючи стратегічні ризики/ризики прибутковості, операційні, кіберризики і ризики дотримання;
- наслідки для банків використання інноваційних технологій і зростаючого використання третіх сторін за допомогою аутсорсингу або партнерства;
- міжгалузеве співробітництво між наглядовими органами та іншими відповідними органами влади, а також міжнародне співробітництво між банківськими наглядовими органами;
- адаптація навичок нагляду та актуальність наявних регуляторних рамок для нових інноваційних бізнес-моделей;
- потенційні можливості для керівників використовувати інноваційні технології;
- ключові особливості регуляторних ініціатив, створені для полегшення інновацій ФінТех.

Висновки. ФінТех-компанії на нинішній день стрімко розвивають свою діяльність, упроваджуючи технологічні інновації у фінансові послуги та створюючи конкуренцію ринку банківських послуг. В Україні діяльність ФінТех-компаній активно підтримується низкою різноманітних ініціатив і заходів Національного банку України. Серед заходів, які реалізувались на нинішній день Національним банком України, є затвердження Комплексної програми розвитку фінан-

сового сектору України до 2020 року, в якій, зокрема, передбачено: захист прав користувачів фінансових послуг і нові правила для стимулювання ліцензування нових гравців у секторі платежів, електронне візування сканкопій і підпис касових документів, можливість використання системи Bank ID для дистанційної ідентифікації клієнтів банків, можливість замовлення фінансових послуг онлайн, курс на безготівкову економіку шляхом підвищення фінансової грамотності населення. Потужна інфраструктура у формі високого проникнення мобільного зв'язку та смартфонів у поєднанні з добре освіченим і технологічно грамотним населенням сприятиме прискоренню розвитку ФінТех, а також стане можливістю для банків знайти для себе інноваційні рішення, стартапам збільшити інвестиції і залучити клієнтів, а міжнародним венчурним фондам – укласти вигідні угоди.

Список використаних джерел

1. Звіт «ФінТех в Україні: тенденції, огляд ринку та каталог». Проект USAID «Трансформація фінансового сектору» та інноваційного парку UNIT.City. 2018. Режим доступу: http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_ua.pdf
2. 27 Fintech Unicorns, and Where They Were Born. Available at: <http://www.visualcapitalist.com/27-FinTech-unicornswhere-born>
3. Global State of FinTech PWC 2017. Available at: <https://www.pwc.com/jg/en/issues/redrawing-the-lines-fintechs-growing-influence-on-the-financial-services-2017.html>
4. Паперник С. Що таке фінтех. Новое Время. 2018. 16 січня. Режим доступу: <https://biz.nv.ua/ukr/experts/papernyk/shcho-take-fintekh-2445080.html>
5. Hilbert M. Big Data for Development: From Information – to Knowledge Societies. Rochester, NY: Social Science Research Network, 2013. Available at: <http://papers.ssrn.com/abstract=2205145>
6. Паперник С. Fintech – актуальні тенденції на найближчі 3 роки. Юридична газета. 2018. 15 березня. Режим доступу: <http://evris.law/uk/stattja-fintech>
7. Філатова Е. Директива PSD2: В Європе стартовала ера відкритого банкінга. PA7space. 2018. 16 січня. Режим доступу: <https://psm7.com/articles/direktiva-psd2-v-evrope-startovala-era-otkrytogo-bankinga.html>
8. Basel Committee on Banking Supervision Consultative Document Sound Practices: Implications of fintech developments for banks and bank supervisors. Issued for comment by 31 October 2017. Available at: <https://www.bis.org/bcbs/publ/d415.pdf>
9. Комплексна програма розвитку фінансового сектору України до 2020 року: затверджено Постановою

Правління Національного банку України від 18.06.2015 № 391. Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297>

References

1. Zvit «FinTekh v Ukraini: tendentsii, ohliad rynku ta katalog» [FinTech Report in Ukraine: Trends, Market Overview and Catalog] (2018). Retrieved from http://data.unit.city/fintech/fgt34ko67mok/fintech_in_Ukraine_2018_en.pdf [in Ukrainian].
2. 27 Fintech Unicorns, and Where They Were Born (n. d.). Retrieved from <http://www.visualcapitalist.com/27-FinTech-unicornswhere-born>
3. Global State of FinTech PWC (2017). – Retrieved from <https://www.pwc.com/jg/en/issues/redrawing-the-lines-fintechs-growing-influence-on-the-financial-services-2017.html>
4. Papernyk, S. (2018, January 16). Shcho take fintekh [What is Fintech]. *Novoe Vremia – New Time*. Retrieved from <https://biz.nv.ua/ukr/experts/papernyk/shcho-take-fintekh-2445080.html> [in Ukrainian].
5. Hilbert, Martin (2013). Big Data for Development: From Information – to Knowledge Societies, SSRN Scholarly Paper No. ID 2205145). Rochester, NY: Social Science Research Network. Retrieved from <http://papers.ssrn.com/abstract=2205145>
6. Papernyk, S. (2018, March 15). Fintech – aktualni tendentsii na naiblyzhchi 3 roky [Fintech – current trends for the next 3 years]. *Yurydychna hazeta – Legal newspaper*. Retrieved from <http://evris.law/uk/stattja-fintech> [in Ukrainian].
7. Filatova, E. (2018, January 16). Direktiva PSD2: V Evrope startovala ehra otkrytogo bankinga [Directive PSD2: In Europe, the era of open banking]. *PA7space – PA7space*. Retrieved from <https://psm7.com/articles/direktiva-psd2-v-evrope-startovala-era-otkrytogo-bankinga.html> [in Russian].
8. Basel Committee on Banking Supervision Consultative Document Sound Practices (2017): Implications of fintech developments for banks and bank supervisors. Retrieved from <https://www.bis.org/bcbs/publ/d415.pdf>
9. National Bank of Ukraine (2015). *Kompleksna programa rozvutky finansovogo sektory ekonomiku do 2020 roky: Postanova Pravlinnia Natsionalnoho banku Ukrainy № 391 dated 18.06.2015. [Comprehensive program of development of the financial sector of Ukraine till 2020: Resolution of the Board of the National Bank of Ukraine dated June 18, 2015 No. 391]*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=18563297> [in Ukrainian].

Надійшло 07.02.2018.